

ØKONOMISTYRELSEN

Kort om Statens Regnskab for 2022

– et hurtigt overblik over statens finanser

Marts 2023

Kort om Statens Regnskab for 2022
Marts 2023

I tabeller kan afrunding medføre, at
tallene ikke summer til totalen.

Beløb er angivet i løbende priser,
medmindre andet er anført.

Denne publikation er udarbejdet af
Økonomistyrelsen
Landgreven 4
1301 København K

Elektronisk publikation
ISBN: 87-7956-766-5

Publikationen kan hentes på
Økonomistyrelsens
hjemmeside oes.dk

Indhold

Indledning	4
Oversigt	5
Årets resultat	6
Fordeling af indtægter og udgifter	7
Balance	10
Statens aktiv- og gældsposter	10
Egenkapital	11
Aktivposternes bevægelser	11
Finansiering, likviditet og gæld	13
Nettokassen	13
Pengestrømsopgørelse	13
Statsgælden	16
Om statsregnskabet	19

Indledning

København, den 23. marts 2023

Det fuldstændige statsregnskab for finansåret 2022 inklusive bevillingerne fremlægges for Folketinget og offentliggøres den 24. marts 2023.

Denne pjece præsenterer på summarisk og overordnet vis regnskabstallene fra statsregnskabet for 2022 samt de seneste års udvikling i statens finanser.

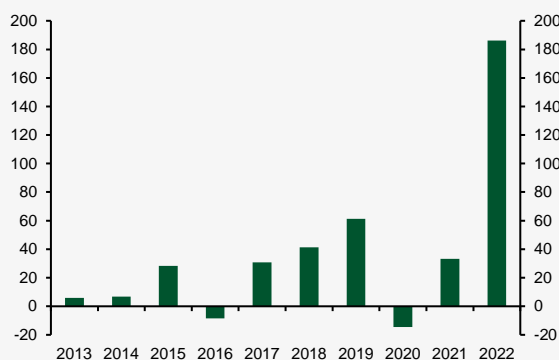
Statsregnskabet for 2022 viser et overskud på 186,1 mia. kr., jf. afsnittet *Årets resultat*. Heri fremgår bl.a. en specifikation af sammensætningen af årets indtægter og udgifter efter forskellige hovedtyper af indtægtskilder og udgiftsansvender.

Afsnittet *Balance* indeholder en beskrivelse af de regnskabsmæssige aktiver og passiver i statsregnskabet, herunder om udvikling og bevægelser i statens aktivposter.

Afslutningsvis er statens finansiering, pengestrømme samt statsgælden og udviklingen heri beskrevet i afsnittet *Finansiering, likviditet og gæld*.

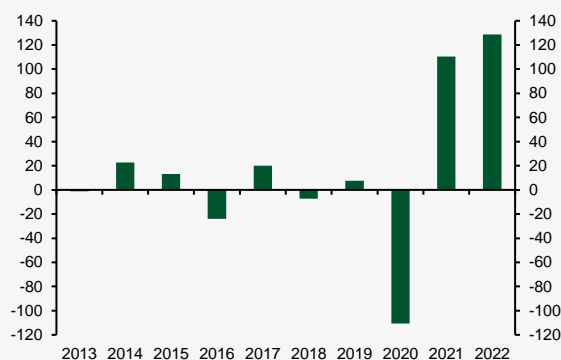
Oversigt

Figur 1
DAU-saldo, mia. kr.

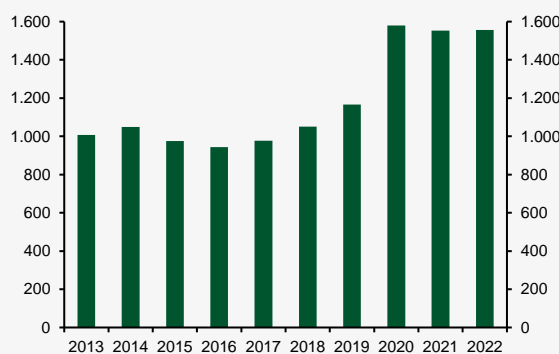
Resultatet af statens finanser opgøres ved saldoen på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget (DAU-saldoen). Med en DAU-saldo på 186,1 mia. kr. i 2022 er der tale om et historisk stort overskud og en fremgang på 153,0 mia. kr. i forhold til overskuddet i 2021 på 33,1 mia. kr.

Figur 2
Nettokassesaldo, mia. kr.

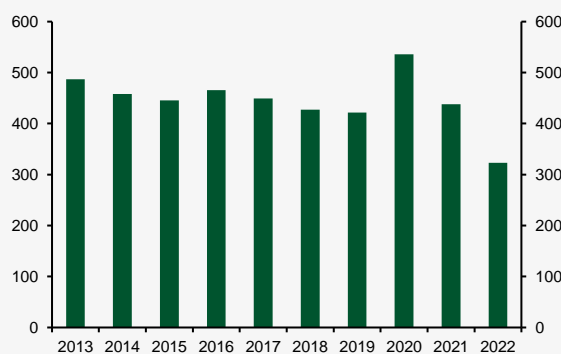
Efter fradrag i årets overskud for beholdningsbevægelser på 49,9 mia. kr. under § 41 og genudlån mv. for 7,5 mia. kr. under § 40 endte årets samlede likviditetseffekt (nettokassealdo) på 128,7 mia. kr. Der henvises supplerende til afsnittene *Nettokassen* og *Pengestrømsopgørelse*.

Figur 3
Aktiver, mia. kr.

Statens samlede aktiver er i al væsentlighed uændret i årets løb, idet de er steget med blot 3 mia. kr. til i alt 1.556 mia. kr. ved årets udgang. Da statens gæld samtidig er faldet mærkbart, ses der en tilsvarende stigning i statens regnskabsmæssige egenkapital, jf. afsnittet *Egenkapital*.

Figur 4
Statsgæld, mia. kr.

Som året før, hvor der ligeledes var et stort likviditetsmæssigt overskud, er statsgælden i 2022 blevet nedbragt betydeligt. Statsgælden er således reduceret med ca. 115 mia. kr. til 322,9 mia. kr. ved udgangen af 2022. Mere end halvdelen af statsgælden finansierer genudlån til statslige selskaber.

Årets resultat

Statsregnskabet er et årsregnskab over udgifter og indtægter på finansloven. Resultatet opgøres ved saldoen på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget (DAU-saldoen), der består af forskellen mellem statens indtægter og udgifter opgjort efter de statslige regnskabsprincipper og opstillet på samme måde som i finansloven.

I 2022 blev resultatet på DAU-saldoen et historisk højt overskud på 186,1 mia. kr. Set i forhold til resultatet for 2021 er der tale om en forbedring i statens finanser med 153,0 mia. kr.

Tabel 1
Statens finanser 2013–2022

Mia. kr.	Regnskab										Æn-		Budget- 2022 ¹⁾	Budget- afvigelse
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	dring 21-22	2022 ¹⁾		
Udgifter	674,0	683,7	684,1	688,6	695,7	698,1	696,8	834,9	871,6	769,3	-102,3	792,7	-23,4	
Indtægter	679,8	690,4	712,5	680,1	726,6	739,5	758,0	820,4	904,7	955,4	50,7	841,8	113,7	
DAU-saldo (overskud)	5,8	6,7	28,4	-8,5	30,9	41,4	61,2	-14,5	33,1	186,1	153,0	49,1	137,0	

¹ Finanslovsbevillinger inkl. tillægsbevillinger.

Note: Finanslovens udgifter og indtægter er baseret på de udgifts- og indtægtsskøn, der foreligger ved finanslovens vedtagelse i året forud for finansåret. I løbet af finansåret foretages opfølgninger på udviklingen i indtægter og udgifter, som indregnes i de løbende vurderinger af de offentlige finanser. I Finansministeriets *Økonomisk Redegørelse* udgives prognoser for dansk økonomi samlet set, herunder med løbende vurderinger af de samlede offentlige finanser for både staten, kommunerne og regionerne.

Kilde: Statsregnskaber for finansårene 2013-2022.

Det forøgede DAU-resultat i forhold til året før er sammensat af på den ene side et udgiftsfald på 102,3 mia. kr. og på den anden side en indtægtsstigning på 50,7 mia. kr.

Knap halvdelen (50,3 mia. kr.) af udgiftsfaldet ligger på kapitalposterne, fortrinsvist som følge af ophør af långivning samt tilbagebetalinger på tidligere statslige udlån på baggrund af især Covid-19 ordningerne vedr. rentefrie lån til virksomheder til dækning af A-skat og moms mv. Det øvrige udgiftsfald ligger især på tilskud til erhverv (25,4 mia. kr.), overførsler til kommuner, regioner og EU mv. (14,2 mia. kr.) samt driftsposter inkl. interne statslige overførsler (6,4 mia. kr.).

Fremgangen på indtægtssiden har især været båret af merindtægter på 31,6 mia. kr. fra personskatterne samt merindtægter af pensionsafkastskatten på 14,9 mia. kr., hvorimod indtægter fra selskabsskatter mv. faldt med 7,7 mia. kr. i forhold til året

før. Endvidere steg momsindtægterne med 15,3 mia. kr., mens omvendt energiafgifter og afgifter vedr. køretøjer mv. faldt med 7,2 mia. kr.

Der henvises endvidere til afsnittet *Fordelingen af indtægter og udgifter*.

Fordeling af indtægter og udgifter

I statsregnskabet fordeles udgifter og indtægter efter samme opstilling, som anvendes for bevillingerne på finansloven. Heri anvendes der en række forskellige bevillingstyper, som er bestemmende for de disponeringsmæssige regler, der gælder for at afholde udgifter eller modtage indtægter under en given bevilling. På finansloven og i statsregnskabet anvendes desuden to forskellige periodiseringsprincipper - dels et omkostningsbaseret (indregning i takt med forbrug/levering) for bevillinger af typen driftsbevilling og statsvirksomhed og dels et udgiftsbaseret princip (indregning ved retserhvervelse) for øvrige bevillingstyper. Bevillinger af typen driftsbevilling og statsvirksomhed gives endvidere som nettobevillinger (forskellen mellem udgifter og indtægter), mens øvrige bevillingstyper gives som bruttobevillinger (særskilte bevillinger for udgifter og for indtægter).

Blandt andet som følge af disse statslige bevillings- og regnskabsprincipper indeholder statsregnskabet resultatopgørelse ikke en fuldstændig sontring mellem afholdte udgifter og modtagne indtægter samt fordelingen heraf på udgifts- og indtægtsarter. Efter EU-bestemmelser om offentliggørelse af løbende regnskabstal udgiver Økonomistyrelsen imidlertid månedligt en opgørelse over statens udgifter og indtægter, hvor disse i videre udstrækning fordeles efter art – dvs. forskellige typer af udgiftsanvendelser og indtægtskilder. Sammenhængen mellem denne opgørelse og statsregnskabet udgifts- og indtægtsopgørelse er opsummeret i *tabel 2*.

Tabel 2
Artsfordeling af udgifter og indtægter 2022

Mia. kr.	Fordeling i statsregnskab (DAU-opgørelse)	Fordelt efter arter i månedlige offentliggørelser	
		Udgifter	Indtægter
Udgifter	769,3	890,2	120,1
Indtægter	955,4	18,0	973,4
I alt	186,1	908,2	1.094,3

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS).

Opgjort efter arter udgør de samlede statslige udgifter ca. 908 mia. kr. i 2022, mens de samlede statslige indtægter udgør ca. 1.094 mia. kr.

Statens indtægter består primært af forskellige skatter på personindkomst, afgifter fra moms, told og lignende samt selskabsskatter. I 2022 udgjorde personskatter og arbejdsmarkedsbidrag 695,4 mia. kr., mens moms og told mv. androg i alt 353,7 mia. kr. og selskabsskatterne 97,5 mia. kr. Selskabsskatterne bidrog med 97,5 mia.

kr. og var dermed den eneste skattekategori, hvor indtægterne blev mindre end året før. Af de samlede skatter og afgifter blev 290,0 mia. kr. overført til kommuner, EU mv.

Tabel 3a
Udgifter efter art

Mia. kr.	2021	2022
Udgifter i alt	983,3	908,2
Ordinære udgifter	126,9	130,5
Lønudgifter	50,5	52,6
Øvrige driftsudgifter	76,4	77,9
Overførselsudgifter	747,6	714,4
Sociale pensioner	193,4	198,4
Tjenestemandspensioner	28,6	28,9
Øvrige tilskud til personer	88,9	93,4
Tilskud til selvejende institutioner	46,5	45,9
Bloktilskud	210,5	208,1
Refusioner mv. til kommuner og regioner	40,5	30,8
Tilskud til erhverv	38,9	13,5
Øvrige overførsler	100,3	95,7
Øvrige udgifter	108,9	63,3

Tabel 3b
Indtægter efter art

Mia. kr.	2021	2022
Indtægter i alt	1.016,4	1.094,3
Skatter	897,0	942,7
Personskat, arbejdsmarkedsbidrag mv.	651,8	695,4
Selskabsskatter	100,4	97,5
Overført skat (til kommuner, EU mv.)	-275,8	-290,0
Moms, told og andre afgifter	347,8	353,7
Øvrige skatter	72,8	86,0
Overførsels- og driftsindtægter	73,0	77,6
Driftsindtægter	16,1	18,4
Overførsel fra kommuner mv.	34,1	35,1
Øvrige overførsler (fra EU mv.)	22,8	24,1
Øvrige indtægter	46,4	74,1

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS).

Hovedparten af statens udgifter vedrører overførsler til forskellige formål. Udgifter til sociale pensioner (fx folkepension) udgjorde 198,4 mia. kr., mens øvrige persontilskud (fx arbejdsløshedsdagpenge og uddannelsesstøtte) udgjorde 93,4 mia. kr., og udgifterne til tjenestemandspensioner 28,9 mia. kr.

Bloktilskuddene til kommuner og regioner beløb sig til 208,1 mia. kr., hvortil kommer andre særskilte tilskud og refusionsudgifter til kommuner og regioner for 30,8 mia. kr. Staten havde endvidere udgifter til øvrige overførsler mv. (fx bidrag til EU og udviklingsbistand) på 95,7 mia. kr.

Udgifterne til erhvervmæssige tilskud beløb sig til 13,5 mia. kr., hvilket er betydeligt lavere end i de foregående to år, hvor der optrådte ekstraordinære merudgifter som følge af de Covid-19 rettede indsatser i 2020 og 2021. Ud af et fald i forhold til året før på 33,1 mia. kr. i statens samlede overførselsudgifter, tegner erhvervmæssige tilskud sig for 25,4 mia. kr.

Statens udgifter til løn og løbende drift (husleje, IT-udgifter mv.) udgør 130,5 mia. kr. Hertil kommer driftstilskud til statsfinansierede selvejende institutioner for i alt 45,9 mia. kr., og som er anvendt til hel eller delvis dækning af løn- og driftsudgifter i fx undervisnings- og forskningsinstitutioner.

Artsgruppen ”øvrige udgifter”, der bl.a. indeholder udgifter til renter på statsgæld, genudlån og andre kapitalmæssige udgiftsposter, beløber sig i 2022 til 63,3 mia. kr., svarende til et fald på 45,6 mia. kr. i forhold til året før. Dette markante fald kan i al væsentlighed tilskrives de ekstraordinære udgifter i 2021 til ydelse af rentefrie lån i forbindelse med Covid-19 og erstatninger for nedslagning af dyr. Det er samtidig tilbagebetalinger på rentefrie lån i forbindelse med Covid-19, der er baggrunden for, at indtægtsarten ”øvrige indtægter” er steget fra 46,4 mia. kr. i 2021 til 74,1 mia. kr.

Balance

Statens aktiv- og gældsposter

Statsregnskabets balance giver en samlet status på, hvad staten ejer af aktiver, og hvad staten har af gæld ultimo året.

Tabel 4
Statens balance ultimo 2013-2022

Mia. kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Omsætningsaktiver ¹⁾	372	441	375	346	383	270	264	454	455	466
Anlægsaktiver	526	510	512	518	526	726	860	1.097	1.083	1.075
Særlige фонде	110	99	88	80	67	55	41	28	15	14
Aktiver i alt	1.007	1.049	976	943	977	1.051	1.166	1.579	1.553	1.556
Kortfristet gæld ²⁾	56	60	54	64	64	64	82	125	148	111
Langfristet gæld	820	840	767	737	734	665	659	856	779	698
Særlige фонде	110	99	88	80	67	55	41	28	15	14
Hensættelser	98	99	86	84	86	86	70	111	147	132
Gæld i alt ³⁾	1.084	1.099	995	965	952	870	852	1.121	1.089	955
Egenkapital	-77	-49	-20	-21	25	181	313	458	464	601

¹ De forøgede omsætningsaktiver i 2022 skyldes hovedsagelig en stigning i statens indestående på konto hos Nationalbanken.

² Faldet i kortfristet gæld i 2022 kan fortrinsvist henføres til anden kortfristet gæld samt i nogen grad ikke-statslige indeståender i Statens Koncern Betalinger (SKB).

³ *Statsgælden* opgøres almindeligvis som et nettobeløb af optagne statslån med fradrag af en række aktivposter, hvorimod statsregnskabets balance indeholder samtlige regnskabsmæssige gældsposter opgjort brutto. For en nærmere beskrivelse af statsgælden henvises supplerende til afsnittet "Statsgælden".

Kilde: Statsregnskaber for finansårene 2013-2022.

Ved udgangen af 2022 udgjorde statens aktiver 1.556 mia. kr., mens gældsposterne beløb sig til 955 mia. kr.

Aktiverne består af en række overvejende kortfristede og mere eller mindre likvide omsætningsaktiver (herunder debitorer) samt af langfristede og overvejende ikke-likvide materielle og finansielle anlægsaktiver.

Gældsposterne består primært af den langfristede gæld, som hovedsagelig består af statens låneoptagelser ved udstedelse af statsobligationer. Herudover er der dels kortfristet gæld i form af fx leverandørgæld, dels hensættelser, helt overvejende for afgivne tilsagn om ydelse af lån og tilskud.

Egenkapital

Med en forøgelse på ca. 3 mia. kr. er den regnskabsmæssige værdi af aktiverne næsten uændret i løbet af 2022, mens regnskabets gældsposter omvendt er nedbragt med ca. 134 mia. kr. Statsregnskabets egenkapital, der opgøres som forskellen mellem aktiver og gældsforpligtelser, er derved steget med knap 138 mia. kr. til 601 mia. kr. ved udgangen af 2022. Hovedtræk i bevægelserne bag egenkapitalen er vist i *tabel 5*

Tabel 5

Hovedtræk i egenkapitalens bevægelser. Mia. kr.

Egenkapital ultimo 2021, jf. statsregnskab 2021		463,8
Primokorrekationer		1,3
Egenkapital primo 2022		465,1
Årets værdiregulering af finansielle anlægsaktiver ¹⁾	-36,8	
Øvrige nettoposteringer ²⁾	-2,1	-38,7
DAU-resultat	186,1	
Del af DAU, som ikke indgår i egenkapital ³⁾	-11,2	175,0
Egenkapital ultimo 2022		601,3

¹⁾ Heraf udgør regulering vedr. statens aktiepost i Ørsted A/S et tab på 43,0 mia. kr.

²⁾ Fx visse indtægter og udgifter, der ikke indgår i bevillingsregnskabet, men som påvirker statens egenkapital.

³⁾ Da nogle bevillinger aflægges regnskab efter et udgiftsbaseret princip, er der udgifter og indtægter i DAU-resultatet, som ender på andre balancekonti end egenkapitalen (fx immaterielle og materielle anlægsaktiver). Derudover indgår en del af DAU-resultatet i egenkapitalen vedr. særlige fonde, som ikke indgår i statens egenkapital

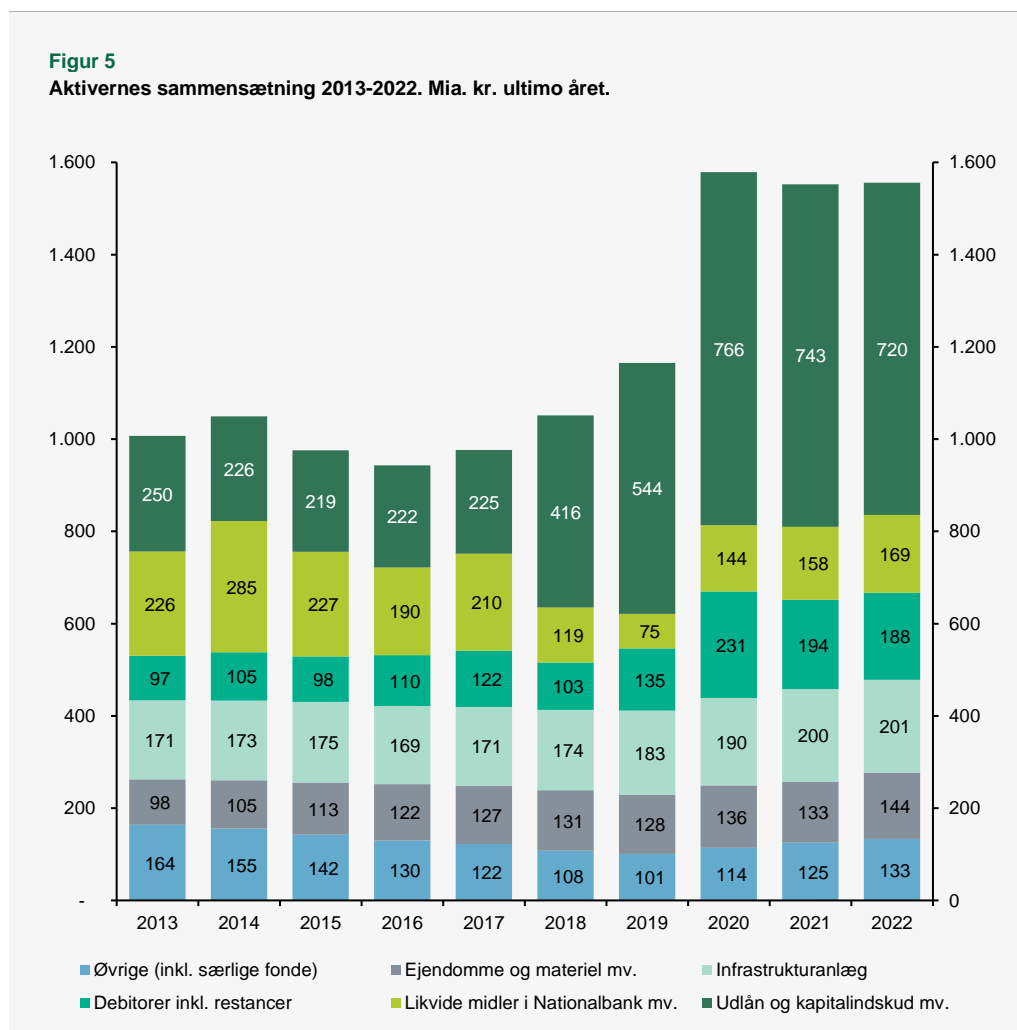
Note: Egenkapitalen i statsregnskabet kan ikke tillægges samme egenskaber, som egenkapitalen i fx private virksomheders regnskaber. I statsregnskabet er der alene tale om en regnskabsteknisk balancekonto svarende til forskellen mellem den bogførte værdi af statens aktiver og statens gældsforpligtelser opgjort efter de statslige regnskabsprincipper. Der henvises supplerende til omtalen i *Kort om Statens Regnskab 2018, boks 3*.

Kilde: Statsregnskabet for 2022.

Aktivposternes bevægelser

Den bogførte værdi af de samlede aktiver er steget 3 mia. kr. til 1.556 mia. kr., jf. *figur 6*.

Beholdningerne af finansielle anlægsaktiver bestående af værdipapirer og kapitalindskud samt udlån mv. er faldet fra 743 til 720 mia. kr. Denne reduktion er sammensat af på den ene side et fald på hhv. 26 mia. kr. på aktieposter mv. og 18 mia. kr. vedrørende udlån mv. og på den anden side en stigning på knap 22 mia. kr. fra almene boligobligationer.

Kilde: Statsregnskaber for finansårene 2013-2022.

Beholdningsværdierne af likvide midler i Nationalbanken mv. er steget fra 158 mia. kr. til 169 mia. kr. Stigningen ligger hovedsagligt på statens indestående på sin konto i Nationalbanken, som er øget fra 150 mia. kr. til 161 mia. kr.

Statusposten for debitorer er faldet med 6 mia. kr. til 188 mia. kr. ultimo 2022. Dette kan helt overvejende henføres til § 38. *Skatter og afgifter*, hvor debitorerne er faldet med ca. 10 mia. kr.

Finansiering, likviditet og gæld

Nettokassen

Statsregnskabets finansieringsside består ud over årets resultat (DAU-saldoen) af statslige genudlån og afdrag på disse samt en række beholdningsbevægelser, fx likviditetsvirkningen af nye hensættelser vedrørende tilsagn om tilskud eller udbetaling af tidligere afgivne tilsagn samt nettotilgang eller afgang af debitorer og kreditorer mv. På denne måde opgøres statens netto-finansieringsbehov (nettokasse-saldoen), der udtrykker den samlede likviditetseffekt af statens finanser.

Som følge af beholdningsbevægelser mv. under § 41 på 49,9 mia. kr. samt årets genudlån mv. på 7,5 mia. kr. under § 40 var der en nettokasse-saldo på 128,7 mia. kr. i 2022.

Tabel 6

Nettokasse 2013-2022

Mia. kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DAU-saldo (overskud), §§ 1-38	5,8	6,7	28,4	-8,5	30,9	41,3	61,2	-14,5	33,1	186,1
<i>Netto-udgiftsvirkning af:</i>										
Genudlån mv., § 40	9,5	-24,2	8,7	11,4	1,4	48,5	18,5	63,7	1,9	7,5
Beholdningsbevægelser mv., § 41	-2,5	8,4	6,5	4,1	9,5	0,1	35,0	32,5	-79,3	49,9
Afdrag på statsgælden (netto), § 42	-1,2	22,6	13,1	-23,9	20,0	-7,2	7,7	-110,7	110,5	128,7

Kilde: Statsregnskaber for finansårene 2013-2022.

Pengestrømsopgørelse

Mens nettokassesaldoen, der viser årets likviditetsændring før afdrag på gæld, fremgår af statsregnskabet, har statsregnskaberne ikke tidligere indeholdt en egentlig pengestrømsopgørelse, der kan belyse, hvordan årets likviditetsændring fremkommer. Med virkning fra statsregnskabet for 2022 er introduceret en pengestrømsopgørelse i en ny fortegnelse i statsregnskabets hovedbind.

Pengestrømsopgørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i regnskabets DAU-saldo samt nettokassesaldoen, og den er baseret på de regnskabsmæssige registreringer og dermed ikke på betalingsoplysninger fra statens bankkonti. For at tage højde for, at der - som omtalt i afsnittet *Fordeling af indtægter og udgifter* - anvendes to forskellige regnskabsprincipper i statsregnskabet, er det metodemæssigt valgt indledningsvist at danne pengestrømsopgørelsen ud fra en konvertering af DAU-saldoen til et rent omkostningsbaseret resultat.

Tabel 7 viser et sammendrag af pengestrømsopgørelsens opstilling i statsregnskab 2022 suppleret med opgørelser for sammenligningsårene 2019-2021. Tabellens sektion A viser, hvorledes årets DAU-saldo konverteres til en likviditetsvirkning af det rent omkostningsbaserede resultat. Med udgangspunkt heri viser tabellens sektion B dernæst den egentlige pengestrøm, der beskriver, hvordan nettokassesaldoen fremkommer som et resultat af forskellige beholdningsmæssige forskydninger i regnskabsåret. Afslutningsvis viser tabellens sektion C, hvordan regnskabsårets nettokassesaldo er blevet finansieret eller anvendt ved henholdsvis underskud og overskud.

Tabel 7
Pengestrømsopgørelser 2019-2022

Mia. kr.	2019	2020	2021	2022
A. Konvertering til omkostningsbaseret resultat				
DAU-saldo	61,2	-14,5	33,1	186,1
Regulering for udgiftsbaserede konti ¹⁾	12,0	31,8	43,5	-6,8
Regulering for konti, der ikke medtages i DAU ²⁾	-4,5	-4,6	-4,5	-4,7
Regulering for konti, der bogføres direkte på egenkapital ³⁾	-2,2	-10,9	-1,9	-1,8
Omkostningsbaseret resultat	66,5	1,8	70,3	172,7
Kalkulatoriske poster mv. uden likviditetsvirkning ⁴⁾	7,2	21,2	10,8	7,4
Likviditetsvirkning af omkostningsbaseret resultat	73,7	22,9	81,1	180,1
B. Pengestrømsopgørelse				
Likviditetsvirkning af omkostningsbaseret resultat	73,7	22,9	81,1	180,1
Forskydning i varer og omsætningsaktiver mv.	-41,5	-95,3	44,5	-8,6
Forskydning i kortfristet gæld mv.	3,6	59,0	28,6	-44,7
Driftens likviditetsvirkning	35,8	-13,3	154,2	126,7
Forskydning i immaterielle og materielle anlægsaktiver	-11,1	-14,4	-13,6	-17,4
Forskydning i finansielle anlægsaktiver	-1,7	-12,5	-2,5	-0,2
Forskydning i udlån og langfristet gæld (ekskl. statsgæld)	-15,2	-70,1	-27,5	19,7
Nettokassesaldo	7,7	-110,7	110,5	128,7
C. Nettokassesaldoens finansiering(-) og anvendelse(+)				
Afdrag på indenlandsk statsgæld, netto	48,2	-94,8	35,9	112,2
Afdrag på udenlandsk statsgæld, netto	0,8	-82,4	59,9	6,3
Ændring i indeståendet på stats konto i Nationalbanken	-41,3	66,5	14,7	10,2
Finansiering/anvendelse i alt	7,7	-110,7	110,5	128,7

¹⁾ Nettovirkning af udgiftsbaserede konti i DAU, som ikke ville indgå i et omkostningsbaseret regnskab. Omfatter fx til- og afgang af anlægsaktiver og langfristet gæld.

²⁾ Nettovirkning af visse konti, der ikke er inkluderet i DAU. Omfatter fx af- og nedskrivninger på anlæg.

³⁾ Nettovirkning af visse konti, der bogføres direkte på egenkapitalen. Omfatter fx af- og nedskrivninger samt tab/gevinst ved afhændelse af anlæg.

⁴⁾ Omfatter bl.a. af- og nedskrivninger, aktiverede omkostninger samt indeksering og realiserede kursgevinster/-tab på statsgælden.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS).

Som det ses i tabel 7 kan det omkostningsbaserede resultat opgøres til 172,7 mia. kr. i 2022. Det omkostningsbaserede resultat i 2022 er dermed 13,4 mia. kr. mindre end årets DAU-saldo, hvilket adskiller sig fra de foregående tre regnskabsår, hvor det omkostningsbaserede resultat for alle årene er højere end DAU-saldoen. Det skyldtes især, at der i disse tre forudgående år optrådte væsentligt større udgiftsbaserede udgifter til fx udlån og køb af værdipapirer, som ikke skal indregnes i et omkostningsbaseret resultat. På trods heraf er det omkostningsbaserede resultat i 2022 og dermed også likviditetseffekten heraf væsentligt større end i de tre forudgående år, hvilket fortrinsvis kan tilskrives årets tidligere beskrevne øgede skattemæssige indtægter samt færre tilskuds- og overførselsudgifter.

Korrigeret for en række kalkulatoriske poster mv. uden likviditetsvirkning opgøres likviditetsvirkningen af det omkostningsbaserede resultat til 180,1 mia. kr. i 2022. Efter fradrag fra forskydninger på 8,6 mia. kr. fra en stigning i beholdningerne af varer og omsætningsaktiver (herunder debitorer og restancer) samt 44,7 mia. kr. fra en nedbringelse i beholdningen af kortfristet gæld (fx leverandørgæld, tilsagn og hensatte forpligtelser) kan årets samlede likviditetspåvirkning fra driften opgøres til et overskud på 126,7 mia. kr. I 2020 og 2021 var der var der betydeligt større likviditetspåvirkning fra ændringer i omsætningsaktiver mv., idet der var likviditetsforbrug på 95,3 mia. kr. i 2020 og en likviditetsfremskaffelse på 44,2 mia. kr. i 2021. Baggrunden for disse store likviditetsbevægelser var især de Covid-19 relaterede udsættelser af virksomheders skatteindbetalinger fra 2020 til 2021. Likviditetseffekterne fra bevægelser i kortfristet gæld i 2020 og 2021 blev ligeledes påvirket af midlertidige forhold, som indebar væsentlige likviditetsforøgelse i disse to år. Dette beror hovedsagligt på dels en omfattende brug af muligheden for i 2020-2022 at indbetale ubegrænset beløb på virksomhedernes skattekonto, dels for så vidt angår 2021 hensatte forpligtelser til erstatninger til minkavlere.

Årets likviditetstræk fra investeringer ved nettokøb af immaterielle og materielle anlægsaktiver udgjorde 17,4 mia. kr., mens det for nettokøb af finansielle anlægsaktiver (værdipapirer og kapitalandele) beløb sig til 0,2 mia. kr. Samtidig bidrog forskydninger i udlån og finansiering (langfristede gældsposter ekskl. statsgælden) med en likviditetstilgang på 19,7 mia. kr. Mens tilbagebetalinger på udlån medførte forøget likviditet i 2022, var billedet i de foregående år også markant anderledes her som følge primært af særlige Covid-19 tiltag i 2020 og 2021. I både 2020 og 2021 var der væsentligt likviditetsforbrug til ydelse af udlån i forbindelse med udsættelse af virksomheders skattebetalinger, og i 2020 var der særligt stort udlån til LD Fonde i forbindelse med ordningen med udbetalinger af indefrosne feriemidler.

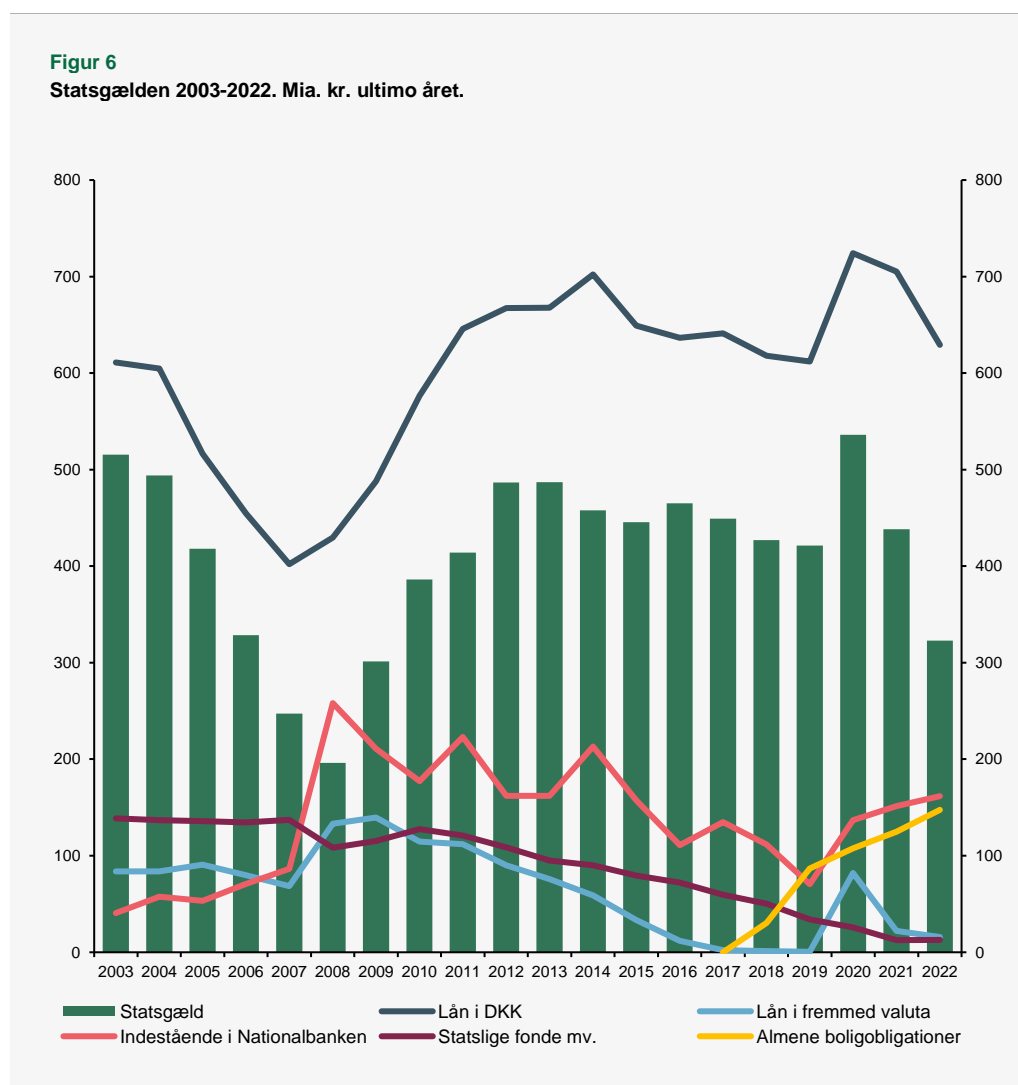
Sammen med driftens likviditetspåvirkning viser ovennævnte bevægelser, hvorledes årets samlede likviditetseffekt – dvs. nettokassesaldoen på 128,7 mia. kr. – er fremkommet. Dette likviditetsoverskud er hovedsagligt anvendt til nedbringelse af indenlandsk statsgæld med 112,2 mia. kr., hvortil kommer nedbringelse af udenlandsk statsgæld med 6,3 mia. kr. og et forøget indestående af likvide midler på statens konto i Nationalbanken på 10,2 mia. kr. I 2021 var der ligeledes et stort

likviditetsoverskud på 110,5 mia. kr., som fortrinvist blev anvendt til nedbringelse af udenlandsk statsgæld. Overskuddet i 2021 modsvares af et praktisk talt tilsvarende likvitetsunderskud i 2020 på 110,7 mia. kr., der blev finansieret ved optagelse af såvel indenlandsk som udenlandsk statsgæld.

Statsgælden

Statsgælden opgøres sædvanligvis som summen af statens indenlandske og udenlandske låneoptagelser med fradrag for statens kontoindestående hos Nationalbanken og fradrag for værdien af aktiverne i visse statslige fonde samt statens beholdning af opkøbte, statsgaranterede realkreditobligationer under finansieringsordningen for almene boliger.

Ved udgangen af 2022 beløb statsgælden sig til 322,9 mia. kr. mod 438,2 mia. kr. ved årets begyndelse svarende til en reduktion i statsgælden på 115,3 mia. kr.

Kilde: Statsregnskaber for finansårene 2003-2022.

De årlige ændringer i statsgælden er fortrinsvist drevet af den likviditetseffekt fra årets aktiviteter, der kommer til udtryk ved nettokassesaldoen, og hvor et likviditetsbehov typisk indebærer finansiering ved forøgelse af statsgælden, mens likviditetsoverskud typisk indebærer nedbringelse af statsgælden. Statsgælden er dog derudover påvirket af en række forskellige kurs- og indeksreguleringer, herunder særligt kursreguleringer ved udstedelse af statsobligationer og ved opkøb af egne obligationer. I 2022 medførte sådanne kursreguleringer således isoleret set en stigning i statsgælden på 13,5 mia. kr. som følge af særligt emissionskurstab og indekseringer, hvor der året før var en isoleret stigning på 12,7 mia. kr. som følge især af kurstab ved opkøb af egne obligationer, *jf. tabel 8*.

Tabel 8

Ændring og sammensætning af statsgælden 2019-2022

Mia. kr.	2019		2020		2021		2022	
Nettokassesaldo	7,7		-110,7		110,5		128,7	
Emissionskurstab	-6,6		-8,2		-2,5		6,9	
Opkøbskurstab	8,4		12,3		13,8		1,6	
Indeksering mv.	0,3	2,0	-0,1	4,0	1,3	12,7	5,0	13,5
Ændring i statsgælden	-5,7		114,6		-97,9		-115,3	
Statsgæld primo året	427,0		421,4		536,0		438,2	
Statsgæld ultimo året	421,4		536,0		438,2		322,9	
<i>Heraf:</i>								
Lån i DKK ¹⁾	612,0		724,2		705,2		629,2	
Lån i fremmed valuta	0,5	612,5	82,2	806,4	22,0	727,2	15,7	644,9
Indestående på konto i DN	-70,4		-136,9		-151,5		-161,8	
Almene boligobligationer	-86,9		-107,7		-125,0		-147,5	
Særlige fondes aktiver	-33,9	-191,1	-25,9	-270,4	-12,6	-289,0	-12,7	-322,0
	421,4		536,0		438,2		322,9	

¹ Inkl. sikkerhedsstillelse for swaps.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS)

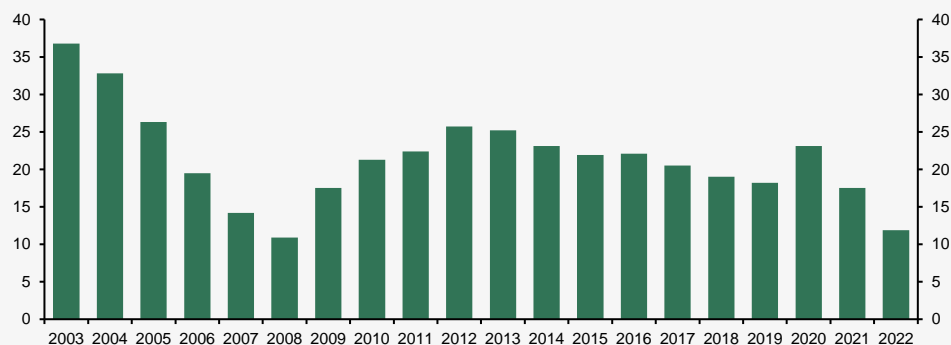
Statsgælden er sammensat af på den ene side låneoptagelser fra primært udstedte statsobligationer på 644,9 mia. kr. og på den anden side fradrag på i alt 322 mia. kr. fra kontoindestående i Nationalbanken (161,8 mia. kr.), beholdningen af opkøbte statsgaranterede realkreditlån vedr. almene boliger (147,5 mia. kr.) og de statslige fondes aktiver (12,7 mia. kr.).

Bruttogælden på optagne lån faldt i løbet af 2022 med 82,3 mia. kr., hvoraf lån i fremmed valuta tegner sig for en reduktion på 6,3 mia. kr., så den udenlandske gæld udgør 15,7 mia. kr. ultimo 2022.

Boks 1**Statsgælden og den offentlige gæld**

Statens låntagning og gæld forvaltes af Nationalbanken på vegne af Finansministeriet. Herunder administreres tillige statens genudlån og statsgarantier samt aktiverne i tre statslige fonde (Den Sociale Pensionsfond, Højteknologifonden og Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse). Genudlån ydes til en række statslige selskaber, der typisk varetager store infrastrukturinvesteringer, for derved at bedre selskabernes lånevilkår. Ved genudlån optager selskaberne lån direkte hos staten, som finansierer denne långivning ved at udstede statsobligationer.

Den danske statsgæld har den højest mulige kreditvurdering hos internationale kreditvurderingsbureauer, bl.a. som følge af det lave gældsniveau, der også i 2022 er betydeligt reduceret til i henhold til Nationalbankens opgørelse i "Statens låntagning og gæld 2022" at udgøre 11,9 pct. af BNP ved udgangen af 2022.

Figur 7**Statsgæld i pct. af bruttonationalprodukt. Mia. kr. ultimo året.****Offentlige gæld**

Udover statsgælden anvendes ofte nogle centrale begreber for den *offentlige gæld*, der ud over staten bl.a. også omfatter regionerne og kommunerne:

ØMU-gælden, der omfatter de samlede finansielle passiver i stat, kommuner, regioner og forskellige sociale kasser og fonde, og som bruges i forbindelse med gældskravet i EU's Stabilitets- og Vækstpagt om, at ØMU-gældens andel af bruttonationalproduktet ikke må overstige 60 pct.

Danmarks ØMU-gæld er i henhold til Nationalbankens "Statens låntagning og gæld 2022" skønnet at udgøre ca. 31 pct. af BNP ultimo 2022, hvilket stadig er blandt de laveste i EU.

Den offentlige nettogæld, der omfatter de samlede offentlige aktiver og passiver, og som bruges i forbindelse med vurderinger af holdbarheden i den samlede offentlige økonomi. Til forskel fra ØMU-gælden omfatter denne både de finansielle aktiver og passiver, der endvidere opgøres til markedsværdi.

Siden 2018 har Danmark haft en offentlig nettoformue, der ved udgangen af 3. kvartal 2022 udgør 414 mia. kr.

(Kilde: Danmarks Nationalbank og Danmarks Statistik)

Om statsregnskabet

Boks 2

Generelt om statsregnskabet

Statsregnskabet er et årsregnskab for samtlige statens indtægter og udgifter for det forløbne finansår, som ligeledes indeholder en opgørelse af statens aktiver og passiver og bevægelserne heri. Statsregnskabet er tæt forbundet med de årlige finanslove. Det opstilles på samme måde og omfatter alle de bevillinger, som indeholdes i finansloven for det pågældende finansår. I medfør af Statsregnskabsloven fastsætter finansministeren reglerne om statens regnskabsvæsen mv. i statens regnskabsbekendtgørelse.

Det følger af Grundlovens § 47, at statens årsregnskab skal præsenteres for Folketinget senest 6 måneder efter, at finansåret er udløbet. Statsrevisorerne kontrollerer regnskabet og giver bemærkninger om det til Folketinget. Derefter skal regnskabet til afstemning i Folketinget.

Statsregnskabet omfatter statens ydelser til Dronningen og medlemmer af det kongelige hus m.fl., Folketinget, ministerierne og de institutioner mv., som har bevilling på finansloven. Det er opdelt på områder, der samler de enkelte ministerområders regnskaber (ministerområdeparagrafferne) samt nogle tværgående fællesområder (fællesparagrafferne). Statens selvstændige offentlige virksomheder, de statslige aktieselskaber og andre selskaber med statsligt ejerskab indgår som aktiver med bogførte beholdningsværdier i statsregnskabet balance.

Det samlede statsregnskab består af en hoveddel, en regnskabsspecifikation og en bevillingsafregning. Hoveddelen indeholder oversigter over statsregnskabet, regnskaber for de enkelte paragraffer (ministerområder), statusspecifikationer samt fortegnelser over garantiforpligtelser mv., virksomhedernes udnyttelse af lånerammen og statens pengestrømme. Regnskabsspecifikationen indeholder et regnskab for hver enkelt hovedkonto (bevilling), mens bevillingsafregningen indeholder en opgørelse af bevilling og regnskab for hver enkelt hovedkonto.

Statsregnskabet publikationer og detaljerede regnskabstal kan tilgås gennem den offentlige adgang til Økonomistyrelsens centrale systemer. På Økonomistyrelsens hjemmeside findes endvidere bl.a. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (ØAV) med samling af bevillings- og regnskabsregler samt uddybende vejledninger og beskrivelser. Den centrale drift og udarbejdelse af statsregnskabet udføres af Økonomistyrelsen, der samtidig varetager udvikling af regnskabsregler mv., herunder regnskabsbekendtgørelsen og vejledninger om statslige regnskabsregler, samt behandler principielle regnskabsmæssige henvendelser.

Nyttige links

[Statsregnskaber og Bevillingslove](#)

[Finansministeriets Regnskabsdatabase](#)

[Finansministeriets Finanslovsdatabase](#)

[Lov om statens regnskabsvæsen m.v.](#)

[Bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv.](#)

[Økonomisk Administrativ Vejledning](#)

[Vejledninger på økonomi- og regnskabsområdet](#)

[Regnskabstal for den offentlige sektor](#)

oes.dk